

השיחה השבועית

מפי הרב אפרים כחלון שליט"א

בהדר

הרב אפרים כחלון שליט"א
RabbiEfraim@BeEzratHaShem.org

פְּרִשֶׁת בְּהֵר

הִלְקַח מִמִּצּוֹת יוֹבֵל

מִצְוֹת הַיּוֹבֵל

בְּפִרְשֵׁתָנוּ מִזְכָּרְת מִצְוֹת הַיּוֹבֵל: "יֹבֵל הוּא שָׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּהְיֶה לָכֶם לֹא תִזְרְעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת גְּזֵרֶיהָ" (ויקרא כה, יא). גַּם בַּיּוֹבֵל צָרִיךְ לִשְׁמֹר עַל הָאֲדָמָה "כִּי יוֹבֵל הוּא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם מִן הַשָּׂדֶה תֹאכְלוּ אֶת תְּבוּאָתָהּ" (שם פסוק יב), לֹא זֹרְעִים וְלֹא קוֹצְרִים, "בְּשָׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תֵּשְׁבוּ אִישׁ אֶל אֶחָתוֹ" (שם פסוק יג) זֶה מִצְוָה מִיְחָדָת.

וְאִם נִפְעִיל אֶת הַהִגְיוֹן הָאֲנוּשִׁי, נִרְאֶה שֶׁזֶּה לְכַאוֹרָה הַמִּצְוָה הַכִּי לֹא מוֹבְנֵת שֵׁשׁ. אָדָם מוֹכֵר אֶת הַשָּׂדֶה שְׁלוֹ, אַחֲרֵי חֲמִשִּׁים שָׁנָה מְגִיעַ הַיּוֹבֵל, הוּא צָרִיךְ לְהַחְזִיר אֶת הַשָּׂדֶה. אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁקַעְתִּי אֶת כָּל הַחַיִּים שְׁלִי בַשָּׂדֶה הַזֶּה, אֲנִי צָרִיךְ לְהַחְזִיר אוֹתָהּ לְבָעָלִים בְּחִנָּם! מָה הַהִגְיוֹן?

וְהַתּוֹרָה מְבַאֶרֶת שֶׁכָּל הַמְכִירָה תִּתְּנֶהּ לְפִי סֵךְ הַשָּׁנִים הַסְּמוּכוֹת לַיּוֹבֵל: "בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחֲרֵי הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה מֵאֵת עַמִּיתְךָ בְּמִסְפַּר שָׁנֵי תְּבוּאוֹת יִמְכָּר לָךְ. לְפִי רֹב הַשָּׁנִים תִּרְבֶּה מִקְנָתוֹ וּלְפִי מְעַט הַשָּׁנִים תִּמְעִיט מִקְנָתוֹ כִּי מִסְפַּר תְּבוּאוֹת הוּא מִכָּר לָךְ" (ויקרא פרק כה, טו - טז) לְדַגְמָא, אִם מִחִיר הַשָּׂדֶה לְחֲמִשִּׁים שָׁנָה הוּא חֲמִשִּׁים אֶלֶף דּוֹלָר, אִם נִמְצְאִים עֲשָׂרִים שָׁנָה לְפָנֵי הַיּוֹבֵל הַשָּׂדֶה תִּמְכָּר בְּעֲשָׂרִים אֶלֶף דּוֹלָר. וְאִם נִמְצְאִים שָׁנָה אַחַת לְפָנֵי הַיּוֹבֵל רַק בְּאֶלֶף דּוֹלָר. יוֹצֵא אִם כֵּן שֶׁתְּמִיד הַשָּׂדֶה מְשֻׁכָּרֶת וְלֹא נִמְכָּרֶת,

הלקח ממצות יובל

מה הרעיון האלקי הטמון כאן?

כמה אתה משקיע בבית?

ובאמת אם נחשב לרגע נראה, שכל בית שהאדם קונה זה גם לא שווה את ההשקעה שהוא משקיע בו. אדם בונה בית שיכול להחזיק מעמד ל-500 שנה. הוא משקיע שנים מהחיים שלו בשביל לבנות את הבית, או לשלם את המשכנתא שהוא לקח, וגם אז הוא לא נרגע, הוא מוסיף, משפץ ומשכלל, כמה שנים עוד נשאר לו לחיות בבית? לפעמים הרבה פחות מחמשים שנה... והאדם משקיע בבית עוד ועוד כאלו הוא הולך לחיות שם מאות שנים.

הבית של רבי אריה לוי

הגאון הצדיק רבי אריה לוי היה חמיו של הרב אלישיב, הוא היה אדם צנוע מאד והבית שלו היה קטן מאד, שם גידל את שבועת ילדיו. יום אחד באו אליו כמה עסקנים ואמרו לו: "אולי נעביר את הרב לדירה גדולה יותר?" אמר להם רבי אריה: "נח לי בדירת חדר זו, ככה אני לא צריך לטרוח, הכל קרוב אלי, פסיעה אחת לפה זה המטבח, שתי פסיעות לפה זה המטה שלי..."

יש אנשים מסכנים, יש להם בית גדול, עד שהוא מגיע מהמטבח לחדר השנה הוא נהיה רעב עוד פצם... אבל רב העולם לא מרחם על אנשים שמשקיעים את כל תכלית חייהם לקנייני העולם הזה.

פְּרִשֶׁת בְּהֵר

בְּשִׁבִּיל זֶה בָּאָה הַתּוֹרָה לְלַמֵּד אֶת הָאָדָם בְּמִצְוֹת יוֹבֵל, שְׂאִין קִנְיָנִים בְּעוֹלָם הַזֶּה! בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כְּשֶׁאָדָם קוֹנֶה קֶרֶקַע הוּא רוֹצֶה לְהִקָּים שָׁם בְּנִין גָּדוֹל, וּלְהִשְׁקִיעַ עוֹד וְעוֹד, בָּאָה הַתּוֹרָה וְאוֹמֶרֶת לָךְ: "בְּשִׁנַּת הַיּוֹבֵל תֵּשְׁבוּ אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ", מִמִּילָא אֵל תִּשְׁקִיעַ יוֹתֵר מִדִּי בְּעִנְיַי הָעוֹלָם הַזֶּה. תִּבְדֹּק כִּמָּה שָׁנִים יֵשׁ עַד הַיּוֹבֵל, שְׁלֹשִׁים שָׁנָה? שְׁלֹשִׁים אֶלֶף דּוֹלָר. עֲשֹׂר שָׁנִים, עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים דּוֹלָר. אֵל תַּחֲשַׁב שָׁנָה יִהְיֶה שְׁלֹף לְעוֹלָם.

יְמֵי הַבְּחָרוֹת וַיְמֵי הַזְקָנָה

רַעְיוֹן נוֹסֵף וְקִצְצַת יוֹתֵר עֲמַק הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ בְּמִצְוֹת הַיּוֹבֵל, כָּכֵל שֶׁהַזְמָן סָמוּךְ לַיּוֹבֵל הַמַּחִיר שָׁוָה פָּחוֹת. יְמֵי הַבְּחָרוֹת שְׂוִים לְאָדָם הוּן רַב, אִם הוּא מְקַדִּישׁ אוֹתָם לַחַיֵּי תוֹרָה וּמִצְוֹת הוּא זוֹכֶה לְסִיעֵצָא דְשִׂמְיָא גְדוֹלָה. מָה שְׂאִין כֵּן יְמֵי הַזְקָנָה כְּשֶׁהוּא כֹבֵר קְרוֹב לְקִבְרֵי, הַמַּחִיר שָׁוָה פָּחוֹת.

חַז"ל (אבות פרק ד' משנה כ') אָמְרוּ אֶת זֶה בְּמִשְׁנָה: הַלּוֹמֵד יֵלֵךְ לְמָה הוּא דוֹמָה, לְדִיו כְּתוּבָה עַל גִּיר חֶלֶק, וְהַלּוֹמֵד זָקֵן לְמָה הוּא דוֹמָה, לְדִיו כְּתוּבָה עַל גִּיר מַחוּק. לָכֵן צָרִיךְ לָבֹא וּלְנַצֵּל כִּמָּה שְׂוִיוֹתֵר אֶת יְמֵי הַבְּחָרוֹת, לַעֲמֹל וּלְחַטֹּף עוֹד דֶּף גְּמָרָא וְעוֹד דְּבַר, כָּל רִגַע וּרִגַע שָׁוָה זָהָב.

וּבִאֲמַת בְּעִנְיָנִים שֶׁל בִּיזְנוֹס אִם תִּבֹּא לַעֲשִׂיר הַגָּדוֹל בְּעוֹלָם, יֵשׁ לָךְ עוֹד הַזְדַּמְנוֹת לַעֲשׂוֹת עוֹד כֶּסֶף, עוֹד עֶסְקָה, הוּא יִקַּח אֶת הָעֶסְקָה, לְמָה? אֵהָב כֶּסֶף לֹא יִשְׂבַּע כֶּסֶף" (קהלת ה', ט), אֲפִלוּ שְׂיֵשׁ לוֹ מִסְפִּיק כֶּסֶף לְדוּרֵי דוֹרוֹת, הוּא עֲדִין יַעֲבֹד, יִטְרַח וַיַּעֲמַל. וְאִם כֵּן כִּמָּה הָאָדָם צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בְּשִׁבִּיל חַיִּים נְצִחִיִּים, לָבֹא וּלְחַטֹּף וּלְקַחֵת עוֹד וְעוֹד.

הלֵקֶח מִמִּצְוֹת יוֹבֵל

יִצְרַר הָרָע שֶׁל הַשְּׁלָמוֹת

בְּהַזְדַּמְנוֹת הַזֶּה, רָצִיתִי לְדַבֵּר עַל סוּג יִצְרַר הָרָע מִיָּחָד בְּמִינוֹ, הוּא נִקְרָא 'יִצְרַר הָרָע שֶׁל הַשְּׁלָמוֹת'. וְנִבְאָר: לְפַעֲמִים הָאָדָם רוֹצֵה לְעַבֵּד אֶת ה' אוֹ לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְהוּא כֹּבֵר עַל דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ. הַיִּצְרַר הָרָע יוֹדֵעַ שֶׁהוּא לֹא יָכוֹל לְהִסִּיט אוֹתוֹ מִהַמְּסֵלָה הָעוֹלָה בֵּית אֵל בְּשׁוֹם צוּרָה, וְלָכֵן מָה הוּא עוֹשֶׂה? הוּא מַכְנִיס לוֹ מַחְשָׁבוֹת עַל שְׁלָמוֹת, תַּתְּפִּיל בְּאִפֶּן הָכִי טוֹב וְהָכִי מִיָּחָד, תִּלְמַד בְּאִפֶּן הָכִי עֶמֶק וּבְרָכוֹז הַמַּקְסִימָלִי, וְאִם הוּא לֹא מַצְלִיחַ לוֹחֵשׁ לוֹ שָׁנָה לֹא שָׁנָה כָּלוּם, אוֹ הַכֹּל אוֹ כָּלוּם, עַד כָּאן דְּבַרִּי הַיִּצְרַר הָרָע.

הַסִּפָּה שֶׁכִּמְעַט וְלֹא נִכְתַּב סֵפֶר חוֹבוֹת הַלֵּבָבוֹת

בְּשִׁבְלִי הַיִּצְרַר הָרָע הַזֶּה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶת מָה שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ בַּחֲיִי בְּהַקְדָּמָה לְסִפְרוֹ חוֹבוֹת הַלֵּבָבוֹת, וְשֵׁם הוּא מְגַלֶּה אֶת מַצְפוּנֵי לִבּוֹ שֶׁלְאַחַר שֶׁהִחְלִיט לְכַתֵּב אֶת הַסֵּפֶר נִכְנָסָה לוֹ מַחְשָׁבָה: "כִּי אֵין אִישׁ כִּמְנִי רָאוּי לְחַבֵּר חֲבוּר כָּמֹהוּ, וְשַׁעֲרָתִי בְּנַפְשִׁי, כִּי כַּחַי קָצֵר מִחֶלֶק מַחְלֻקוֹתָיו כְּפִי הַצָּרִיךְ לוֹ, מִפְּנֵי כֶּבֶד הַדְּבָר בְּעֵינֵי וְקָצֵר דַּעַתִּי וְחִלְשׁוֹת שְׁכָלִי מֵהַשִּׁיג הָעֲנִינִים, עַד שֶׁאַמְרָתִי בְּנַפְשִׁי לָשׁוּב מִמַּחְשַׁבְתִּי וּלְהַשִּׁיבָה מִמָּה שֶׁהִסְכֵּמָה עָלָיו".

רַבֵּנוּ בַּחֲיִי מְגַלֶּה שֶׁהַיִּצְרַר הָרָע הַזֶּה שֶׁל הַשְּׁלָמוֹת הַכְּנִיס אוֹתוֹ לְסַפְּקוֹת, הָאֵם כְּדֹאֵי לְחַבֵּר אֶת הַחֲבוּר לֹא בְּאִפֶּן מְשָׁלֵם, וְכִמְעַט שֶׁהוּא הַתַּפְתָּה לָזֶה. אֲךָ הַצְדִּיקִים שְׁבוּדִיקִים שׁוֹב וְשׁוֹב אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הֵם מְגַלִּים אֶת טַכְסִיסֵי הַיִּצְרַר הָרָע, וְגַם כָּאן גָּלָה רַבֵּנוּ בַּחֲיִי אֶת עֶמֶק טַכְסִיס הַיִּצְרַר הָרָע, שֶׁרָצָה לְהַפְסִיד מַעַם יִשְׂרָאֵל סֵפֶר קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּמוֹ סֵפֶר חוֹבוֹת הַלֵּבָבוֹת. וּמִמְשִׁיךְ רַבֵּנוּ בַּחֲיִי לְגִלּוֹת צְפוּנוֹת לָבוֹ: "וְכֹאֲשֶׁר זְמוּתִי (חֲשַׁבְתִּי) לְהִסִּיר מִשָּׂא הַטָּרַח הַזֶּה מִעָלִי וּלְהַנִּיחַ לִי מִחֲבֵרוֹ, שִׁבְתִּי וְחִשְׁדָּתִי אֶת נַפְשִׁי עַל בְּחִירָה

פְּרִשֶׁת בְּהַר

בְּמִנוּחָה, וְלִשְׁכֹּן בְּמַעוֹן הָעֲצָלָה בְּהִשָּׁקֵט וּבְבִטְחָה, וְיִרְאֲתִי, שִׁיְהִיָּה רְצוֹן הַתַּאֲוָה לַהֲנִיחַ הַמַּחֲשָׁבָה הַזֹּאת, וְשֶׁהוּא הַטְנִי אֶל דֶּרֶךְ הַמִּנוּחָה וְהַשְׁלֹוֹה וּלְהַסְכִּים עַל הַהֲנָחָה וְלִשְׁבֹּת בְּמוֹשָׁב הָעֲצָלוּת, וְיִדְעֲתִי, כִּי כַּמָּה שְׁכָלִים אָבְדוּ בַּעֲבוּר הַמּוֹרָא, וְכַמָּה חֲסִרוֹנִים גָּרַם אוֹתָם הַפְּחָד״.

רֹאשִׁית מַגְלָה רַבְּנוּ בַּחֲיִי, שֶׁלִּפְעָמִים רַעֲיוֹן הַשְׁלָמוֹת שֶׁל 'אוּ הַכֹּל אוּ כָלוּם' נוֹבֵעַ מֵעֲצָלוּת, שֶׁכַּאֲשֶׁר אֵין לְאָדָם אֶת הַכֹּחַ לַעֲשׂוֹת הַכֹּל הוּא מֵתַעֲצֵל וְלֹא עוֹשֶׂה כָלוּם. וְמָה הַחֲשָׁשׁ שְׂאוּלִי לֹא יֵצֵא הַדָּבָר מִשָּׁלֶם? גַּם עַל זֶה אוֹמֵר רַבְּנוּ בַּחֲיִי: "זְכַרְתִּי דְּבָרֵי הָאוֹמֵר: מִן הַזְּהִירוֹת שֶׁלֹּא תִרְבֶּה לְהַזְהִיר, וְאַמְרֹתִי, שֶׁאִם הָיָה כָּל מִתְעַסֵּק בְּעִנְיָן מַעֲנִינִי הַטּוֹבָה אוּ לְהוֹרוֹת הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה הַנִּכּוֹנָה, שׁוֹתֵק וְעוֹמֵד, עַד אֲשֶׁר יִגְמַר לוֹ כָּל רְצוֹנוֹ, לֹא הָיָה אָדָם מְדַבֵּר דְּבָר אַחֲרֵי הַנְּבִיאִים עֲלֵיהֶם הַשָּׁלוֹם. וְאַלּוּ הָיָה כָּל מִי שְׂרוּצָה לְמִלְאוֹת לוֹ כָּל מַדּוֹת הַטּוֹב, וְלֹא יָכוֹל לְהַשִּׁיגָם, מַנִּיחַ מָה שִׁיִּדְמֵן לוֹ מִהֵן, הָיוּ כָּל בְּנֵי אָדָם רִיקִים מִן הַטּוֹבוֹת וְחֲסִרִים מִן הַחֲמוּדוֹת, וְשָׁבִים בְּמִרוּצָת תּוֹחֶלֶת נִכְזָּבָה, וְהָיוּ שְׁבִילֵי הַטּוֹב שׁוֹמְמִים וּמַעֲזוֹנוֹת הַחֶסֶד נֶעְזָבִים״.

רַבְּנוּ בַּחֲיִי מַגְלָה לָנוּ יְסוֹד עֲצוּם: כָּל מְדָה טוֹבָה אוּ קַבְּלָה טוֹבָה שְׂאֵתָה רוּצָה לְקַבֵּל עַל עֲצָמָהּ וּבִסּוּף נִמְנָע מִלְקַבֵּל בְּגִלְל מַחֲשָׁבוֹת עַל שְׁלָמוֹת - זֶה מַחֲשָׁבַת הַיִּצָּר הָרָע.

יֵשׁ אָדָם שְׂרוּצָה לְהַחֲזִיר בְּתִשּׁוּבָה אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אֲבָל הוּא לֹא מַצְלִיחַ, אֲזַי גַּם כְּשֶׁמְזַדְמֵן לוֹ חֲלוּנֵי אוּ שְׁנִים זֶה לֹא כֹזֵה מַעֲנִין אוֹתוֹ, "עֲזֹב, מָה לְשִׁכְנֵעַ חֲלוּנֵי רַק לְטַל יְדִים?", וְהָאָדָם לֹא יוֹדֵעַ שֶׁזֶה הָרַעֲיוֹן שֶׁל הַיִּצָּר הָרָע שֶׁמַּגִּיעַ לְאָדָם.

הלֵקֶח מִמִּצְוֹת יוֹבֵל

לָמָּה הַפְּסִיק הַתְּלִמִּיד חֲכָם לִלְמַד שׁ"ס?

סִפֵּר לִי אֶחָד מִתְּלִמִּידי הַחֲכָמִים הַגְּדוֹלִים בִּירוּשָׁלַיִם: לִפְנֵי כַּמָּה שָׁנִים הָיִיתִי לוֹמֵד אֶת הַשׁ"ס בְּהַתְמָדָה, עַד שְׁאַמְרָתִי: רָגַע, אֲנִי אִף פֶּעַם לֹא אֲדַע אוֹ אֲזַכֵּר אֶת הַשׁ"ס בְּעַל פֶּה, אֲנִי גַם כִּנְרָאָה לֹא אֲצְלִיחַ לְסַיֵּם אֶת הַשׁ"ס, אֲזִי בְּשִׁבְלִי מָה כֹּדָאִי לְהַתְחִיל?, וְהַפְּסִיקָתִי לִלְמַד אֶת הַשׁ"ס. אַחֲרֵי כַּמָּה זְמַן רָאִיתִי אֶת דְּבָרֵי הַחוּבוֹת הַלְּבָבוֹת הָאֵלֶּה, וְהִבְנַתִּי אֵיזָה שְׁטוֹן רָע גָּרַם לִי לְהַפְּסִיק לִלְמַד אֶת הַשׁ"ס.

הַסָּפָה שֶׁהַתְּקַלְקֵל הַבְּחוּר הַמִּצִּין

אוֹתוֹ תְּלִמִּיד חֲכָם סִפֵּר לִי סִפּוּר מְזַעְזֵעַ שֶׁקָּרָה פֶּה בְּאַרְץ, עַל רֹאשׁ יְשִׁיבָה אֶחָד שֶׁכָּל הַזְּמַן הָיָה אוֹמֵר לַבְּחוּרִים בְּיְשִׁיבָה שְׁלוֹ: "אִם אַתָּה לֹא לוֹמֵד בְּעִיּוֹן, וּבְכָל הַפֶּחַ, וּבְכָל הַחֶשֶׁק, וּבְכָל הַחֲמִימוֹת, וּבְכָל הָעֵמֶק, אֵל תַּעֲשֶׂה טוֹבָה! אֵל תִּלְמַד בְּכָלִּל!". כַּמּוֹבֵן שֶׁכָּלִּם שָׁמְעוּ לוֹ, הוּא רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה...

אַחֲרֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה נִפְגַּשׁ רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה הַזֶּה, עִם אֶחָד מֵהַתְּלִמִּידִים שְׁלוֹ, שֶׁכַּמְּעַט עָזַב אֶת הַדֵּת... רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה הַתְּפִלָּא, הוּא זָכַר אוֹתוֹ שֶׁהוּא הָיָה מִצִּטִּין בְּיְשִׁיבָה וְהוּא שָׁאַל אוֹתוֹ: "מָה קָרָה לָּךְ? לָמָּה עָזַבְתָּ אֶת דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה?" וְאוֹתוֹ בְּחוּר עָנָה לוֹ: "הַמְּלִים שֶׁלָּךְ עַד הַיּוֹם מְחַלְחֵלוֹת לִי בְּאָזְנוֹ, אִם אַתָּה לֹא יָכוֹל לִלְמַד עִם כָּל הַכּוֹחוֹת, עִם כָּל הָעִיּוֹן, הַחֶשֶׁק וְהַהֲתַלְבּוּת, אֵל תִּלְמַד, וְזֶה מָה שֶׁעָשִׂיתִי וְתִרְאֶה לְאֵן הִגַּעְתִּי, מֵאֲזִי שֶׁעָזַבְתִּי אֶת הַיְּשִׁיבָה לֹא פָתַחְתִּי סִפֵּר כִּי אַתָּה לְמַדָּת אוֹתִי שְׁאִם אֲנִי לֹא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת בְּשִׁלְמוֹת אֲזִי לֹא לַעֲשׂוֹת בְּכָלִּל, אֲזִי לֹא עָשִׂיתִי בְּכָלִּל..."

מָה הָיָה חֶסֶר לְרֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה הַזֶּה? כַּמָּה שׁוּרוֹת בְּחוּבוֹת הַלְּבָבוֹת, אוֹמֵר רַבֵּנוּ בִּפְנֵי: אֵל תִּשְׁמַע לִיַּצֵּר הָרָע הַזֶּה, יֵשׁ לָךְ עֲכָשׁוֹ כַּמָּה דְּקוֹת, אַתָּה יָכוֹל לְקַרֵּא תְּהִלִּים? אַתָּה יָכוֹל לִפְתּוֹחַ גְּמָרָא עִם

פִּרְשֵׁת בְּהֵר

שׁוּטְנֵשְׁטֵיין? לַעֲשׂוֹת מִשָּׂהוּ? תַּעֲשֶׂה! אַתָּה יְכוּל עֲכָשׁוּ לְשַׁכְנֶעַ חֲלוּנֵי לְטַל יָדִים? לְשַׁכְנֶעַ אוֹתוֹ לְקֶשֶׁר אֶת הַשְּׂרוּכִים שְׂמַאל וְאֵז יָמִין? תַּעֲשֶׂה! כִּי זֶה הַמַּעֲשֶׂה שֶׁטֶן שְׂכַמְעֵט גָּרַם לִי לֹא לְכַתֵּב אֶת הַסֵּפֶר הַנִּפְלֵא הַזֶּה.

שְׁנָנָא חֲטָף וְאָכַל

וּכְשֶׁנִּתְבּוֹנֵן נִרְאֶה שֶׁזֶּוּ גָמְרָא מְפָרֶשֶׁת, אוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא (עִירוּבִין דָּף נד ע"א), אָמַר שְׂמוּאֵל לְרַב יְהוּדָה: שְׁנָנָא (אָדָם חָרִיף וְשֹׁנוֹן) חֲטָף וְאָכַל חֲטָף וְאִשְׁתִּי דְּעָלְמָא דְּאִזְלִינֵן מִנָּה כְּהִלּוּלָא דְּמִי - תַּחֲטָף וְתֹאכַל תַּחֲטָף וְתִשְׁתֶּה שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה שְׂאֵנְחָנוּ הוֹלְכִים מִמֶּנּוּ דּוּמָה לְמַסְבָּה וְהִלּוּלָה...

אָדָם מַגִּיעַ לְמַסְבָּה גְּדוּלָּה, יֵשׁ שָׁם כְּמוּבָן אָכַל, עוֹגוֹת וּשְׁתִּיָּה, בָּשָׂר, דָּגִים, שְׁנִיצְלִים, אָבֵל יֵשׁ מְלֵא אֲנָשִׁים עַל הַבֵּר, אַתָּה יוֹדֵעַ שָׂאֵם לֹא תִשָּׂא מִרְפָּקִים וְתִהְיֶה יוֹתֵר מְדִי אִינְטֵלִיגֶנְט, אַתָּה תִּשְׂאָר רָעִב... כִּכָּה זֶה גַּם בְּעֵנִינִים רוֹחֲנִיִּים, אִם לֹא תַחֲטָף מֶה שְׂמַגִּיעַ אֵלָיָהּ וְלֹא תִקַּח, תִּקְרָא קוֹדֵשׁ עַל עֲצָמָהּ מַעֲכָשׁוּ... הָעוֹלָם הַזֶּה דּוּמָה לְבִי הִלּוּלָא, מְלֵא אָכַל, אָבֵל מְלֵא אֲנָשִׁים, אִם לֹא תַחֲטָף וְתִקַּח אֶת מֶה שְׂמַגִּיעַ אֵלָיָהּ, לֹא תִשָּׂא כְּלוּם.

אֲנִי זוֹכֵר שֶׁהִיְיִתִי בְּאֵרוּעַ, וַיֵּשֶׁב לִידִי אִיזָה אַחֵד מִפְּנֵק חֲשֵׁב שֶׁהוּא הִגִּיעַ לְאִיזָה מְסַעְדָּה, הִגִּיעַ מְאַחֵר וּבִקֵּשׁ מִנָּה רְאוּשׁוֹנָה, אָמְרוּ לוֹ: "אֵין מְנָה רְאוּשׁוֹנָה, נִגְמַר", הוּא אָמַר לְמַלְצָר: "תַּעֲשֶׂה טוֹבָה, לֶךְ תַּחַפֵּשׁ לִי מְנָה רְאוּשׁוֹנָה". וּבִינְתִים הַמְּלָצָרִים מַגִּישִׁים מְנָה שְׁנִיָּה, אַחֲרֵי עֶשֶׂר דְּקוֹת חוּזֵר הַמְּלָצָר וְאוֹמֵר לוֹ: "מַצְטָעַר, אֵין מְנָה רְאוּשׁוֹנָה!" אָמַר לוֹ הָאִישׁ: "טוֹב, נוּ מֶה לַעֲשׂוֹת, תִּבְיָא מְנָה שְׁנִיָּה!", הַמְּלָצָר חוּזֵר אֵלָיו אַחֲרֵי חֲמֵשׁ דְּקוֹת וְאוֹמֵר לוֹ: "מַצְטָעַר אָבֵל גַּם אֵין מְנָה שְׁנִיָּה". הָאִישׁ הִתְאַכְזֵב וּבִקֵּשׁ: "אֵז תִּבְיָא לִי

הלֵקֶח מִמִּצְוֹת יוֹבֵל

לִפְחוֹת קִנּוּחַ" - וְהַמְלִיצָר אוֹמֵר לוֹ: "עַד שְׁחַפְּשִׁיתִי לָךְ מָנָה שְׁנִיָּה, גַּם זֶה נִגְמַר". אֵל תִּהְיֶה כָכָה בְּחַיִּים. אִם אֱלֻקִּים מְזַמֵּן לָךְ מִצְוֹת אֶל תִּפְסֹּס אוֹתָן, מִצְוָה הַבָּאָה לִידָךְ אֶל תַּחֲמִיצָנָה (מכילתא דרבי ישמעאל פרשת בא - מסכתא דפסחא פרשה ט), אֵל תִּשְׁמַע לִיצָר הָרַע שְׂאוֹמֵר לָךְ: "אוֹ הַכֹּל אוֹ כָלוּם". לִפְעָמִים הֵיצֵר הָרַע הַזֶּה מִתַּחֲפֹשׁ לְרֹאשׁ יְשִׁיבָה אוֹ לָרֶב. זֶה דָּבָר שֶׁבְּאֵמֶת לִפְעָמִים שׁוֹבֵר בְּחוּרִים, יֵשׁ בְּחוּרִים שְׁחוּשָׁבִים: "לְמַדְתִּי חֲמֵשׁ שָׁנִים בְּיְשִׁיבָה, מָה יֵצֵא מִמֶּנִּי? סִימַתִּי שְׁתֵּי מַסְכָּתוֹת, וְכִי נִהְיִיתִי גָדוֹל הַדּוֹר? אִזּוֹ בְּשִׁבִּיל מָה בְּכָלֵל לְלַמֵּד בְּיְשִׁיבָה?" וְזֶה בְּדִיוֹק הֵיצֵר הָרַע שֶׁמְכַנִּס אֶת הַמַּחֲשָׁבָה הַזֹּאת לְאָדָם שֶׁהִיא לֹא נְכוֹנָה. וְגַם זֶה רְמוּז בְּמִצְוֹת הַיּוֹבֵל, שֶׁאִפְלוּ זְמַן מוֹעֵט לִפְנֵי הַיּוֹבֵל, הוּא שְׁנֵה כֶּסֶף. כָּל רֹגַע בְּחַיִּים הָאָדָם יָכוֹל לְהַכְנִיס לְעֶצְמוֹ זְכוֹת אֲדִירוֹת.

סִיּוּם הַשָּׁנָה ב' - 25 שָׁנִיּוֹת

זֶה מָה שְׂרֹוּאִים אֶצֶל גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, הַגָּאוֹן הַגָּדוֹל רַבִּי צְבִי פֶסֶח פֶּרֶנְק וְצ"ל, רִבֵּה שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם לִפְנֵי כְּשִׁבְעִים שָׁנָה, הָיָה לוֹ חֹדֶר גָּדוֹל שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְלוֹמֵד שָׁם. הָיָה לוֹ מִדָּף בִּפְתַח שֶׁל הַחֹדֶר לִיד הַדֶּלֶת, וּבְכָל פַּעַם שֶׁהָיָה נִכְנָס הֵיטָה לוֹ שָׁם גִּמְרָא מִנַּחֲת וּמִחֻפָּה, וְהוּא הָיָה לוֹקֵחַ אֶת הַגִּמְרָא מִהַפְתַּח וּמִתַּחֲלִיל לְלַמֵּד עַד שֶׁהָיָה מְגִיעַ לְמָקוֹם שְׁלוֹ, 20 שָׁנִיּוֹת וְ25 שָׁנִיּוֹת וְאִזּוֹ הָיָה מְתִישֵׁב, מְנִיחַ אֶת הַגִּמְרָא וּמִתַּחֲלִיל אֶת הַלְמוּד שְׁלוֹ. וְכִשְׁהָיָה צָרִיךְ לְצֹאת מִהַחֹדֶר הָיָה לוֹקֵחַ שׁוֹב אֶת הַגִּמְרָא וְלוֹמֵד עַד הַפְתַּח וְסוֹגֵר אֶת הַגִּמְרָא, וּמְנִיחַ עַל הַמִּדָּף. תּוֹךְ כֶּמֶה שָׁנִים הוּא עָשָׂה סִיּוּם ש"ס רַק מִזֶּה... וּבְסִיּוּם הַזֶּה הוּא הִשְׁקִיעַ יוֹתֵר מִכָּל מְסֻבּוֹת הַסִּיּוּם שֶׁהוּא עָשָׂה. שְׁאֵלוּ אוֹתוֹ, מָה נִשְׁתַּנָּה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת? בְּמָה שׁוֹנָה הַסִּיּוּם הַזֶּה מִכָּל הַסִּיּוּמִים? עֲנָה לָהֶם הָרֶב: זֶה סִיּוּם ש"ס שֶׁל 25 שָׁנִיּוֹת, וְעוֹד 25 שָׁנִיּוֹת וְעוֹד 25 שָׁנִיּוֹת כְּפוּל כֶּמֶה שָׁנִים...

פְּרִשֵּׁת בְּהֵר

כָּל שְׁנִיָּהּ וּשְׁנִיָּה זֶה מִתְּנָה שְׂאֵלָקִים נוֹתֵן לָךְ, אַתָּה רֵק צָרִיךְ לַחֲטוֹף
וּלְמַלֵּא אוֹתָהּ בְּתֹכָן.

יְהִי רָצוֹן שְׁנִזְכָּה לְקָרֵב וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְפָּרֵךְ, אָמֵן.